

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 202.

V Ljubljani, v soboto 4. septembra 1886.

Letnik XIV.

Dajte nam narodne šole!

S tem klicem, ki je povsem opravičena zahteva, kajti opira se na člen XIX. temeljnih postav, moramo se v osmem letu Taaffejevega stolovanja redno in bolj pogosto oglašati, kakor se je to do sedaj godilo. Da jih bomo dobili je upanje tem več, ker ne bomo sami stopili s takim zahtevanjem pred državno vlado, temveč nas bodo podpirali vsi drugi Slovani, in pa naši zavezniki konservativni Tirolci, najbrž tudi cela nemška konservativna skupina — konservativci so ravno pravičniki. To nam zadostuje. Tirolci nameravajo na vsak način na to delati, da se znebó sedanjih brezverskih šol in da dobé za nje poštene katoliške šole, kakor so jih nekdanj imeli. Za narodnost se jim pri tem ne bo poganjati, kajti vlada jim vendar iz zgolj nagajivosti ne bo morda francoskih šol vrivala, če so Tirolci sami nemške narodnosti, temveč jim bo nemške pustila; le značaj šole morala jim bo spremeniti. Potrebo verskih šol, t. j. katoliških šol čutijo konservativni Nemci tudi drugod in povsod ter se bodo prav iz tega vzroka s Tirolci združili pri tem zahtevanju.

Mi imamo verske šole (kaj pak, da je pri teh še marsikaj in marsikaj pomanjkljivega), manjka nam pa narodnih, toraj imamo prav tiste bolečine, le po drugi strani telesa; kajti vera in narodnost ste tisti dve mogočni in trdni sili, ki človeško telo kviško držite, ki ga zdravega in čilega ohranite. Kjer se mu ena zadržuje ali ovira, telo hira, kjer pa obeh ni, ondi je človek zgubljen — umira. Kaj je toraj bolj naravnega, kakor da se tudi mi vrlim Tirolcem pridružimo in z njimi v zvezi zahtevamo, kar nam manjka in to so narodne šole po Primorji, po Koroškem in po slovenskem Štajarji. Mi bomo Tirolce podpirali pri njihovem zahtevanju po katoliških šolah, kakoršnih sedaj britko pogrešajo, oni nam bodo na pomoč prišli, da se nam bodo dale narodne šole, po katerih se naš narod že leta in leta milo ozira. Kažejo se mu sicer vedno v okvirju člena XIX. temeljnih postav, in so v resnici jako lepa podoba v imenovanem krasnem okvirju, kdor jih gleda le — od daleč. Da nam Tirolci pridejo v resnici na pomoč, na to se smemo zanašati, kajti sami so rekli, da kdor njih vero in narodnost spoštuje, temu spoštujejo tudi oni njegovo vero in narodnost. Vero imamo z njimi skupno, le narodnosti smo različne, pa oboji silno čvrste, ki se že stoletja odlikuje po svoji vzorni in neskaljeni vdanosti do presvitlega cesarja in do mile naše Avstrije. Za to našo narodnost toraj, ki je tirolski v neomahljivi zvestobi do vladarskega prestola Habsburškega popolnoma sorodna, se bodo Tirolci prav tako potegnili, kakor za svojo vero, kajti rekli so: Ti spoštuješ naše svetinje in pravice, mi spoštujemo tvoje svetinje in pravice; kar pa oboji spoštujemo, hočemo tudi oboji in skupno braniti in varovati. Tukaj smo toraj na trdnem!

Kako pa je s Čehi? Tudi na te slovanske naše brate se smemo s trdnim zaupanjem zanašati. Čehi so za narodno šolstvo sami tako vneti, da bolje ne morejo biti. Hude borbe in velike žrtve imeli so že v tem oziru, in jih bodo še; vse radi in voljno prenašajo, ne da bi se truda, zamere ali stroškov bali, samo da svojemu naraščaju preskrbé boljših šol, kakor so jih imeli sami. Ravno minulo nedeljo napravili so na krasni lédini Hartoviški blizu Bu-

dejovic velikansk tabor, na ktere ga je prišlo svojih 6000 ljudi. Po kaj so prišli tisti ljudje tje kaj? Zbrali so se bili pod milim nebom, kakor smo se zbirali pred mnogo leti tudi pri nas, da si skupno potožijo svoje bolečine, da se skupno posvetujejo o zdravlilu, ktero bi jim utegnili vgajati. Ta dan so imeli na dnevnem redu točko o narodnem šolstvu. To vprašanje je na Českem tako oestro postalo, da ti je le ziniti treba o njem in takoj se ti začnó ljudje zbirati. Za to si pa tudi v nedeljo videl hiteti iz Budejovic vsa slovanska društva s svojimi zastavami. Drugo za drugim so se uvrstila z godci na čelu. Ko je bilo že zadosti naroda — blizu 6000 — zbranega, stopi predsednik Budejoviške Čitalnice, dr. August Zatzka na oder in jako toplo zbrane rojake pozdravlja. Za njim je govoril poldrugo uro dr. Hubáček, vrednik iz Prage, ter je oestro bičal tiste česke stariše, ki svoje otroke v nemške šole pošiljajo. Navajal je vrlo lepih izglede iz narave same, kako da se v prirodi vsako pleme za-se in po svojih naravnih, prirojenih mu postavah razvija, le pri človeku, ki je krona stvarjenja, naj bi ta občni naravni zakon ne imel veljave! Ali ste že morda videli golobico, ktera bi bila svoje mladice prenesla v skopčevo gnjezdo, ali sokola, ki bi bil svoje mlade sovam v izgojo izročil. Nikdar ne! In tudi nikdar kaj takega dočakali ne bode. Le človek je v tem oziru bolj neumen kot živali. Le on edini v celem stvarjenji z nogami teptá podeležene mu pravice in darove, ter po tujem sega. Basen nam pripoveduje o hudi kazni, ki je srako s pavovim perjem olišpano zadela; njene tovaršice so ji namreč poleg pavovega tudi še njeno lastno perje oskuble. Prav tako se godí Slovanu obiskovajočemu nemške šole, katerih pa iz ktere ga-koli vzroka ne dovrši popolnoma.

Nemščine se dobro naučil ni, ker je premalo časa v šolo hodil in ker se je ni učil na narodni podlagi, slovanščine pa tudi ne zná, ker se je nikdar toliko učil ni, kolikor bi se je bil lahko, če bi ga ne bili po nepotrebnem z nerazumljivo nemščino mučili. Prav taka je z drugimi predmeti, ktere so mu z nemščino v glavo vbijali — vsi so večinoma zgubljeni zanj. Tak pomilovanja vreden človek je v poznejših letih prava podoba omuljene srake in nima ne pavovega in ne lastnega perja, t. j. nobene prave dejanske vednosti za življenje. Temu se mora konec storiti in Slovanom vendar že dati, kar jim gré po božjih in državnih postavah. Če ima Nemec pravico, da si izobražuje duha, bistri svoj um in požlahtnuje sree v svojem maternem jeziku, če enako tako Lab, Francoz in vsi drugi, zakaj se ta pravica krati Slovanu po Primorji, po Korotanu, po zelenem Štajarju in po drugod? Ali res mislite, da ne pojde v nebesa, če ne bo zlatega časa mladih dni v nemški šoli zapravljal? Da, skoraj bi imeli prav, kajti če bi bilo po volji nasprotnikov naših na šolskem polji, bi bilo Slovincem zlasti po Koroškem huda za nebesa, ako bi se gospodje katehetje proti šolski zapovedi ne usmili zapuščene in zanemarjene mladine, ter bi ji ne razlagali večnih resnic v razumljivem maternem jeziku, zarad česar imajo pa še prav veliko sitnosti in če šolski gospodski na ušesa pride, da slovenski podučujejo, tudi še odgovornost za to delo krščanskega usmiljenja. Taki otroci bi niti toliko krščanskega nauka ne znali, ako bi se ga po šolskih postavah iz nemške knjižice učili, kakor ga zná dete

pri šestih letih v poštenu slovenski hiši, ako ima kaj vredno mater!

Pisalec teh vrstic je tudi hodil v nemško šolo, ki je bila pa memo sedanjih vendar toliko boljša, da smo se v tedanji normalni krščanskega nauka slovenski učili. V četrtem razredu je imel celó „sehr gut“. V prvi šoli ga je gnala želja po imenitni nemščini in je zato sklenil veronauk po nemški učiti se. Mnogo se je trudil ali opravil malo. Gospod katehet, dober mož, je sprevidel blizo konca prvega polleta, da učencu kaže v veronauku prav poštena dvojka po njegovih nad vse piškavih nemških odgovorih, če prav je bil trdno prepričan, da je bil fant v maternem jeziku v krščanskem nauku dobro podučen. Zato mu reče 14 dni preden smo dobili spričala: „Ti, veš kaj, odloži svoj nemški katekizem kamor-koli, samo da ga nikdar več v roke ne boš dobil; potem pa sezi po slovenskem in ga preberi. Čez teden dni te bom vprašal, morda te bo tako možno rešiti dvojke v krščanskem nauku.“ Kakor je ranjki gospod govoril, tako se je zgodilo. Materni jezik in prejšnje trdno znanje veronauka je malega in nikakor ne zaniknega dečka rešilo največe sramote za slovenskega dijaka — dvojke v veronauku! Pri vsem tem sem bil pa že tedaj toliko zmožen nemščine, da sem „Sprachlehre“ kar od kraja prestavljal. Sedaj si pa mislite fantiča, ki s paše v šolo priteče, kjer nič drugega slovenskega ne sliši, kakor vrabce po oknih in podstrešjih okoli šole čivkati svoj „živ, živ“, koliko da se tak revež v šoli nauči! Zastonj vam trga hlače leto za letom, in zgubljen je ves čas, ki ga slovensko dete v nemški šoli zapravi, če ne misli vsaj srednjih šol dovršiti. S tisto nemščino, kar se je bo v ljudski šoli naučil, si še kruha ne bo sprosnil med Nemci, ako si je pozneje v praktičnem življenji ne bode sam več pridobil.

Zato je naša prva in sveta dolžnost, da se zlasti sedaj, ko se bodo Nemci poganjali v državnem zboru, da se jim dajo zopet katoliške šole, tudi mi z njimi vred poganjamo za naše narodne šole. Podpirajmo jih mi pri njihovih tirjavah po katoliških šolah, pa bodo tudi oni nas pri naših tirjavah za narodne šole.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. septembra.

Notranje dežele.

Kako da se v Avstriji Nemci zatirajo, dokaz je sledeč sostavek, ki kaže, kako se v naj-novejšem času na Českem uradniške in služabniške državne službe oddajale. Ako se ne motimo, je v Avstriji po deželah, kjer po dve narodnosti prebivajo, postava, da mora dotični, ki hoče cesarski kruh jesti, obeh jezikov v besedi in pisavi zmožen biti. Kako malo se pa gosposka sama na to ozira, dokaz je nam to, da se pri razpisih cesarskih služb na pošti in brzojavu načelno nikdar ne zahteva znanje slovanščine, kakor bi Trst ne stal na slovenskih, temveč na kitajskih tleh! Samo da dotičnik umé svojo nemščino in laščino, pa je dober! Nekako tako, ali vsaj malo bolje postopajo pri oddaji cesarskih služb na Českem. Pravosodni minister tega dolgo časa ni hotel verjeti. Da bi se prepričal, dal si je predložiti sostavo vseh tistih uradnikov in služabnikov, ki so v poslednjem času ondi cesarske službe dobili. Iz tiste sostave je

minister razvidel, da so se službe dostikrat oddajale ljudem, ki češčine niso bili ali prav nič zmožni, ali pa vsaj silno malo. Sodnijskih svetovalcev služeb je bila oddanih 50, in je med temi 9 uradnikov, ki ne znajo dosti več po češki, kakor jesti in piti. Nobenega pa ni med njimi, ki bi nemški ne znal. Svetniških tajnikov je bilo med 17 pet, ki češčine prav nič ne znajo. Okrajnih sodnikov je bilo imenovanih 65 in je bilo med temi zopet 14 takih, ki so češčino le za silo tolkli. Med 130 sodnijskimi adjunkti jih 20 prav slabo češki govori, 8 pa prav nič. Med 50 kancelisti jih 30 ni prav nič češki znalo, in vendar so se sprejeli v cesarsko službo, ker so svojih 12 let pri vojakihi doslužili. Še večje nedostatnosti nahajajo se pa pri služabnikih. Ondi je bilo med 46 nameščenimi samo 16 takih, ki so bili zmožni obeh jezikov, 30 je bilo pa „le-nemcev“. To vendar zadosti jasno kaže, kako hudo se sedaj Nemcem v Avstriji godi. Da so časi minuli, kedar za cesarsko službo slovanščine še ni bilo treba, mislimo, da je prav, in da se ne bodo nikdar več povrnili, bo menda tudi res. Toda pri vsem tem moralo bi se pa strogeje na to gledati, da je v resnici tudi vsak v cesarski službi med Slovani tudi slovanščine zmožen!

Slovesne službe božje, ki se je 2. t. m. v vojaški cerkvi Budimske trdnjave opravila na *spomin zopetnega osvobojenja ogerske prestolnice* iz turških rok, vdeležili so se skoraj vsi ministri, generali in drugi dostojanstveniki in zastopniki tujih držav. Službo božjo je opravljal kardinal in knez-primas ogerski J. Simor ob veliki asistenci kardinalov Mihajloviča in Haynald ter vseh drugih ogerskih škofov. Po sv. maši stopil je knez-primas na leco, kjer je v krepki besedi razložil pomen slavnosti za madjarski narod posebno, za razvoj krščanstva pa sploh silno imenitnega osvobojenja ogerskega glavnega mesta iz rok zakletega sovražnika krščanstva. Slavni govornik tudi ni pozabil na dostojno oceno zaslug tedanjega papeža Inocenca XI. in pa cesarja Leopolda iz habsburške rodovine. Konec govora je bila vroča prošnja do vladarja nebes in zemlje za blagoslov Nj. Veličanstvu in celi cesarski rodovini. Izvrsten govor napravil je nepopisljiv vtis na poslušalce, ki so se po opravljeni službi božji podali na Ferdinandov trg, kjer se je odprla spominska plošča. Ljudstva je bilo toliko, da se je vse trlo pa vendar ni bilo nobenega nereda. Za red so skrbeli mladi plemenitaši in pa velikošolci in so ga tudi vseskozi vrlo ohranili.

Vnanje države.

Kakor je že več ali manj znano, obhajal bode svet drugo leto dné 23. decembra veliko veselje *petdesetletnice* mašništva sedanjega papeža Leona XIII. Velikanske priprave za to redko slovesnost so se v Rimu že pričele in je dotični komisiji za predsednika imenovan kardinal Schiaffino. Da se bo ta slovesnost tudi po celem svetu vredno praznovala, opozoril je imenovani kardinal že sedaj vse škofove na njo s sledečo okrožnico: „Poklicali so me na mesto častnega predsednika v komisijo, ki ima prirediti slovesnost mašniškega jubileja papeževega. Smatram si za dolžnost, da to svojo izvolitev Vaši milosti objavim z opazko, da si nisem svest nobene druge zasluge, kakor otroške ljubezni do slavnega sv. očeta. Ob enem pa prosim Vašo milost, da bi po svoji pastirski marljivosti in svoji znani ljubezni do sv. očeta in sv. cerkve kolikor Vam je le možno, pripomogli, da se nam slovesnost posreči. Saj modrost Vaše milosti izvestno ni prezrla, da ima ta nameravana manifestacija, ki iz ljubezni in hvaležnosti izvira, pomen, ki je še mnogo večji, kakor prevzvišena oseba slavljenčeva sama. Nam velja pred vsem našim zmotenim bratom dokazati, da vera ni še po neveri vdušena in vničena, kakor oni to trdijo, temveč videti morajo, kako krepka da je še vedno in kako trdna! Nam velja katoliško družbo sovražnikom pokazati, da bodo videli, kako da je na novo poživljena s sv. Duhom in kako da se vsa srca čudovito združujejo pri namestniku božjem na stolu sv. Petra in v njegovem nauku. Prisrčna želja komisije in, če se ne motimo, vseh katolikov, je ta, da na dan zlate maše papeževe dokažemo, kako trdni da smo v sv. veri in kako tesna da je naša zveza katolikov. To zamoremo pa vidno le dokazati z dejanji ljubezni, ktera bodo katoliki celega sveta pokladali k nogam svojega dušnega očeta. Vse škofije, vse pokrajine in vsi narodi zbrali se bodo okoli sv. stola, vsak po svoji navadi. Duh božji pa bo vse spravil v soglasje po Kristusovi želji in prerokovanji: „Sint unum“... „Ecce Ego vobiscum sum“. Slovesnost bode tako umestna in vzvišena ter tako v krščanskem duhu, da je odbor trdno prepričan, da bode tudi Vaša milost vse storila za njeno poveljevanje in že sedaj poskrbela za potrebne odbore. Čem več si bode Vaša milost v tem oziru prizadela, tem lepši in sijajnejši bo skupni uspeh.“

Bolgarski knez nikakor ni na tako trdnih nogah med narodom, kakor se je to iz začetka mislilo. Upornikov je bilo veliko več, kakor se je iz začetka poročalo in celó del vojske se je proti njemu dvignil. To nemara je tudi pravi povod, zakaj da se je knez preko Filipopolja v Sofijo podal. Sofija mu je bila več ali manj sovražna in ko bi bil Aleksander naravnost tje kaj hitel, bi bilo to prav toliko, kakor hiteti v levov brlog. V Filipopolju pa se je zanašal na svoje zveste vojake, s pomočjo katerih si mora še le Sofijo podvreči, če se hoče nevarnostim

ogniti, ki od vseh strani nanj preže. Tako mu je veleval zdravi razum, Aleksander je ubogal in je prav storil, da je tako delal. Mutkurov zvesti njegov vojni zapovednik šel je s šestimi polki proti Sofiji, kjer je takoj uporne vojake in meščane ukrotil. Prve je poslal vankaj v Kistendžil, kjer so jih pa ljudje silno nevoljno sprejeli in so pred njihovim prihodom vse strelivo pokvarili, češ, take šalobarde, kakoršne ste vi, ne dobivajo nobenega streliva. Nekako takega prepričanja morali so biti tudi uporni vojaki sami, kajti rekli so, da se udajo knezu na milost in nemilost, vendar pa se nadjajo milosti njegove. No, ta jim ne izostane, ker jim ne more; zato je že Rusija skrbela. Knez ima vže tolikanj zvezane roke, da niti upornikov in veleizdajcev ne bo smel kaznovati, kakor si zaslužijo, kajti Rusija mu tega ne pripušča. Kako se bo bo pri takih okoliščinah vstata zatrla, če bodo uporniki vže naprej pismo v žepu imeli? Mogoče pri odločnem značaju kneza, da se za vsa taka pisma ne bode zmenil, ampak storil kar je prav, dokler bo knez v Bolgariji.

Predvčeranjem površno objavljeni **telegram bolgarskega kneza** ruskemu caru glasi se od besede do besede tako-le: „Sire, prevzeši zopet vlado svoje države, drzmem se Vašemu Veličanstvu svojo najspoštlivejšo zahvalo izrečiti, da je zastopnik Vašega Veličanstva v Ruščuku s svojo uradno navzočnostjo pri mojem sprejemu bolgarskemu narodu dokazal, da cesarska vlada ne odobrava čina, ki so ga uporniki proti meni izvršili. Ob enem pa prosim dovoljenja, da se smem Vašemu Veličanstvu zahvaliti za izrednega poslanca kneza Dolgorukovega; kajti s tem da zopet prevzamem postavno oblast, je moj prvi čin ta, da Vam javim svojo trdno voljo vsako žrtev doprinesiti, samo da po Vašem velikosrčnem namenu srečno izpeljem Bolgarijo iz krize, v katero je zašla. Za to pa prosim Vaše Veličanstvo, da izvolite Dolgorukovega pooblastiti, da se neposredno in kar najhitreje mogoče z mano sporazume in srečen bom, da Vam bom konečno mogel dokazati svojo neomahljivo udanost do prevzvišene Vaše osebe. Monarhično načelo sililo me je, da sem legaliteti v Bolgariji in Rumeliji zopet do veljave pomagal. Ker mi je Rusija dala krono, je njen vladar tisti, v čegar roke sem pripravljen zopet odložiti jo.“ Kaj mu je car na to odgovoril, je znano; rekel mu je namreč, da bi ga ne bilo nič več treba nazaj, ker se caru vse tako dozdeva, da je s svojim povratom le nesrečo v deželo prinesel. Kakor se kaže ima menda car prav, kajti knez se niti ganiti ne bo smel, če si ne bo hotel Rusov na glavo nakopati. Da zarotnikom ne bo nič žalega storil, za to je Rusija po včeranjih telegramih že sedaj poskrbela, ker je Turka naprosila, da naj zarotnike priporoči knežji milosti, ker car tako želi.

Vedno več je glasov iz Rusije, ki povdarjajo **okupacijo Bolgarije po Rusih**. Malo ali skoraj nič ni listov, ki bi bili za to, da naj se zmedena štrana sama po sebi razmota, skoraj vsi pa so za to, da naj Rus to reč v roke vzame. Katkov organ „Mosk. Vedom.“ je o okupaciji že tako prepričan, da že celó ugiba, kako bodo Bolgari Ruse sprejeli. „Nesreča Bolgarije, pravi Katkov, kar mu bo vsakdo rad verjel, ni še pri kraju. Novi neredi se lahko kar čez noč napravijo in domač boj se vname prej, kakor bi človek mislil na to. Kako se bo vse to rešilo, odvisno je večinoma od Rusov; ob enem bi bil pa to nov dokaz, koliko da je nemško in avstrijsko prijateljstvo do Rusije vredno! Če sta nam Avstrija in Nemčija poštena prijatelja, se bo lahko vse brez posebnih težav poravnalo in ne bo ne ena in ne druga država nam delala sitnosti, ako bi mi najboljše volili, kar nam je namreč na razpolago, in to je zasedenje Bolgarije po Rusih. Ako bi se vesele za to izrekle in bi bile ob enem porok za to, bi Turčija pač ne imela nobenega povoda vjedati se.“ Če se to vresniči, se bo iz Bolgarije s časoma napravila nekaka ruska Bosna. Če bode pozneje Bolgarija še kedaj samostalna pokrajina ali ne, kdo bi vedel danes povedati? Toliko je gotovo, da Rusi na Bospor še niso pozabili in da bodo s potoma tje kaj kar od kraja vse hrustali, kar jim bo napotje delalo. Čujmo, kaj pravi Katkov dalje: „Turki nikakor ne smejo v Bolgarijo, kajti to bi nered le še pomnožilo in Bog zná, kake nasledke bi kaj takega za Turčijo samo imelo. Pač pa so Rusi za to kakor nalašč. Le Rusi sami imajo lastnost pospešiteljev miru v Bolgariji, in pa še ne bo jih, kdo vé, koliko treba. Že samo ruske uniforme vplivale bodo na Bolgare. Bolgari bi se našim (ruskim) vojakom prav nič ne vstavljali, temveč bi nas še prav navdušeno sprejeli, kakor svoje prave osloboditelje in to že v drugič.“ Mogoče, da bi bilo pa vendar-le nekoliko drugače v drugič, kakor je bilo v prvič.

Izvirni dopisi.

V Zdolih, 2. septembra. Dva priletna Poljaka sta se bratila pri kupici vina. Prvi povzdigne čašo in napije prijatelju svojemu: „Brate, na sto let!“ Drugi pa odgovori: „Prosim, dojdí na moj pogreb!“ Če se mi Slovenci veselimo, se razlega daleč na okrog naš „živio!“ Mi toraj želimo prijateljem svojim

dolgega življenja. Dolgo življenja, ki je polno dobrih del, je velika milost božja, ki je obljubljena kot posebno plačilo otrokom, ki svoje stariše spoštujejo. Kdo pa ima več prilike, dušna in telesna dobra dela opravljati, ko katoliški duhovnik? Zato je po pravici zlata maša, katero obhaja duhovnik po dovršenem petdesetem letu svoje duhovske službe, veselo godovanje ne samo za njega, ampak tudi za vse, ki ga ljubijo.

Takova svečanost se je vršila včeraj v bližnjem sv. Petru pod svetimi gorami. Okolo tamošnjega župnika in duhovskega svetovalca prečast. gospoda Martina Sevnika, ki je pred 50. leti svojo prvo sveto mašo obhajal v sosednjih Pišecah, se je zbralo že na predvečer dosti prijateljev in znancev, ki so nekteri od daleč sem došli. Hvaležni farani so v mraku na viših vrhovih vesele krese prižigali; drugi so pa prihiteli v slavnostno ozaljšano farno vas, kjer so priredili svojemu ljubljenu dušnemu pastirju sijajno bakljado. Zjutraj ob 9. uri smo č. g. zlatomašnika v cerkev spremili, katero je vso prav umetno prenovil; tudi je oskrbel nov gotičen altar, ki se stavbinskemu slogu male, a lepe cerkve vrlo prilega. Pridigo je prevzel iz ljubezni do svojega starega prijatelja njegov nekdanji dekan, preč. g. kanonik-starosta Franc Kosar iz Maribora. Govoril je prelepo o češčenju Matere Božje in je vpletal v svoj govor mična poročila o svojem potovanju v Lurd, od koder se je ravno vrnil. Med presveto daritvijo so se domači pevci in godci skazali, da jih po pravici pohvaliti smemo.

Po dokončanem cerkvenem opraviu nas je gostoljubni g. zlatomašnik k sebi povabil in smo se ž njim nekaj ur presrčno veselili. Zlatomašniku nasproti je sedel preč. g. kanonik Kosar, ki je posadil na svojo desno stran č. g. zlatomašnika Mat. Korma iz Buč, na levo pa zlatomašnika č. g. Fr. Zupančiča iz Koprivnice. Dalje sem videl pri mizi prečastite gospode dekane: Bosino iz Kozjega, Stoklasa iz Brežic in Hajška iz Slov. Bistrice. Iz domače dekanije so došli še ti le gg. župniki: Rapoša iz Buč, Kragelj iz Polja, Lempelj iz Ulimja, Gršak iz Podčetrтка, Novak iz Planine, Verk iz Pilštajna, Lednik iz Podsrede, in Klepač, kaplan iz Kozjega. Izmed pri sv. Petru rojenih duhovnikov jih je bila trojica navzočna, in sicer gg.: Kunej, župnik iz Dobove, Herzel, župnik od sv. Križa na Hrvatskem, in novomašnik Mart. Ulčnik. Iz Novocerkenske dekanije je došel g. Ferenčak, župnik iz Vojnika. Iz sosednje Brežiške dekanije so došli gg.: iz Bizeljskega župnik Horvat, in kaplan Vomberger; Pajek, župnik iz Zdol, in novomašnik Pečnik; navzočen je bil tudi Čížek, novomašnik iz Pilštajna; pridružil se je še več gg. bogoslovcev, ki so se posebno s svojim ubranim petjem odlikovali.

Izmed nekdanjih kaplanov g. zlatomašnika so bili navzočni gg.: Schwarz, župnik iz Kamee; Koren, župnik iz Selnice; dr. Pajek, profesor iz Maribora, in Lenart, župnik iz Tinja. Sedaj pa kaplanuje že več let v tem toliko prijaznem kraju g. Smole, zvest pomočnik g. zlatomašnika.

Nazdravljali smo pred vsem našim najvišim cerkvenim in svetnim poglavarjem in preč. g. zlatomašniku. Kar je na tihem dobrega storil, to vé Bog sam. Za njegove očitne zasluge so ga mil. g. knezoškof že preje za svojega duh. svetovalca izvolili. Kar so preč. g. zlatomašnik za božjo pot na sv. Gorah in za tamošnjo velikansko romarsko cerkev storili, tega tudi prihodnji rodovi prezirali ne bodo. Bog živi našega slavljenca še mnoga leta!

Iz Celja, 1. sept. (Črtice o lurškem potovanji.) (Dalje). (Prva prikazen Device Marije.) „Bernardeta zagleda v zgornji votlini, 3 sežnje visoko nad zemljo, nepopisljivo zalo gospó, nad katero se je razlila nebeška svetloba. Dolga, snežno-bela obleka je pokrivala njeno deviško teló — do nog, ktere so se dotikale vrtničnega grmovja. Ledje njej je bilo ovito z višnjevim do tal segajočim pasom. Njeno glavo je zagrinjal bel pajčolan, zakrival njen vrat in rame ter segal zadej blizo do zemlje. Prikazen je držala v pobožno sklenjenih rokah molek (rožni venec); njegove bele jagode so bile napeljene na zlato verižico. Ustnice se niso gibale; kraljeva devica je molčala. Ko Bernardeta to nebeško prikazen zagleda, zgrudi se na svoja kolena in ni imela niti toliko moči, da bi se prekrižala. Toda nebeška miloba Device jo okrepeča; deklica vzame v rokice svoj rožni venec ter ga začne moliti; oči pa je imela vedno vprte v nadzemsko podobo. Ko Bernardeta rožni venec zmoli

in besede zgovori: „Čast Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu“, zginje veličastna Devica.

Med to četrtinko ure, ko je Bernardeta gledala riezano podobo, bila je od svetá zamaknjena: a po prikazni najde zopet vse v poprejšnjem stanu: pečino, potok in svojo tovaršijo, dračje pobirajočo. Una dva otroka nista o prikazni ničesar zapazila; le Bernardeto sta videla klečé moliti; pa to se njima ni zdelo nič kaj čudnega; kajti ljudje po tem kraji radi zraven dela tudi molijo. Marija in Joana — tako je bilo ime njunima tovaršicama — ste zapazili, da je Bernardeta nekako preplašena in ker ste njo vedno prosile, njima je razodela skrivnost. „Toda prosim vaju“, končá Bernardeta svoje pripovedovanje, „nikomur ne povejte te zgodbe.“ Pa Marija, sestra Bernardetke, je vse povedala svoji materi. Mati pa reče: „To so otročarije“ ter ni verovala.

Moj prijatelj je sicer zvesto poslušal moje besede, vendar seže v govorico, rekoč: „Ali se pa ni Bernardeta morda vendar-le motila?“ Jaz mu rečem: „Dragi! poslušaj nadalje.“ „Pač res, nikar ne moti gospoda!“ pristavi njegova soproga.

„Bernardeta“, nadaljujem zopet, ko sem se s kupico dobrega Rätzerja nekoliko okrepčal, „je imela zdaj le eno željo, gorečo željo, naj bi smela nebeško „Gospó“ še enkrat zopet pogledati tamkaj v votlini. Toda mati njej ne privoli, se tje kaj več podati. Ko je pa vendar zadobila materino dovoljenje vzame Bernardeta seboj še več drugih otrok. Ko pridejo pred votlino, molijo sveti rožnji venec. Naenkrat se je bilo obličje Bernardete poveljčalo, njeni pogled svitel, čelo od žareče luči razsvitljeno. Zopet stoji pred njo čudežna prikazen. Drugi otroci ne vidijo ničesar, kakor golo pečino in prazno jamo; toda spoznali so po njenem razsvitljenem obrazu, da je nebeška „gospá“ zopet pričujoča.

Bernardeta je vprašala prikazen: „Če si od Boga, približaj se semkaj“, ter jo poskropi z blagoslovljeno vodo, ktero je seboj prinesla. Toda „gospá“ nič ne odgovori; le priklonila se je deklici. Ko sv. rožnji venec odmolijo, zopet zginje.

„Oj, ko bi bila pač jaz tako srečna, da bi videla to zalo nebeško „gospó!“ spregovori Albertova hčerka, 12letna Berta. „Le pobožna bodi“ njej reče njena mati, „gotovo jo bodeš videla enkrat.“

„Gospod, pripovedujte nadalje“, reče Karol, ljubeznjivi sinko Albertov, ki je dovršil že drugo leto Amstettenske mestjanske šole. „Da, da! le povejte nam dalje, kaj se je godilo z Bernardeto in to nebeško gospó“, pristavi Berta. „Poslušajte! Po vsem mestu Lurdu se je zdaj govorilo le o tej ne navadni prikazni. Toda vsi meščani so djali: „to so otročarije“, tudi stariši Bernardete so sodili ravno tako.

V tretje se podá deklica k jami; takrat njo spremlja neka žena in pa neka starejša deklina. Njune tovaršice silite v Bernardeto, naj vpraša prikazen, kdo da je in kaj neki želi. Začnejo moliti sv. rožni venec. Naenkrat zagleda Bernardeta votlino žarečo in zasliši, kako se je zaklicalo njeno ime. Drugi niso nič videli, niti slišali; le obličje Bernardetkino je bilo od nebeškega veselja razsvitljeno. „Ljuba Gospá“, spregovori deklica, „če mi imaš kaj naročiti, mi blagovoli zapisati, kdo si in kaj želiš.“

Pri teh besedah se nasmehlja veličastna Devica, odpre svoja usta in reče: „Ni treba tega zapisovati, kar ti imam naročiti. Stori mi le to veselje, ter prihajaj semkaj skozi 15 dni.“ „To ti obljubim“, odgovori Bernardeta. Na to pa pristavi gospá: „In jaz ti obljubim, da te srečno storim, toda nena tem svetu, temveč v večnosti.“ Deklica še vpraša: „Ali pa smejo semkaj prihajati tudi moje tovaršice?“ Prikazen pa reče: „Naj le prihajajo s teboj — one in še drugi ljudje. Jaz želim videti tukaj mnogo ljudi.“ Na to je zginila.

Z Goriškega, 28. avg. „Sloga“ je imela občni zbor dne 23. avgusta. udov je došlo nad 50. Predsedoval je dr. vitez Tonkli, vlado je zastopal c. kr. okraj. komisar Jos. pl. Fabris. Slišali smo nagovor predsednikov, ki je obsegal tudi zagovor zaradi zaklenjenega zborovanja. Letno poročilo je prebral tajnik, mejni grof Anton Obizzi, denarničar Andrej Jeglič pa račune in proračune. Posebno spomina vredno je denarničarjevo poročilo, ki obsega ločene račune in prevdarke za politično društvo „Sloga“, za slovenski otroški vrt in za slovensko deklisko šolo v Gorici. Vrt in šola — oboje vrlo napreduje. O šoli je podala izvrstna učiteljica Viljemina Franko obširno

poročilo. Zbor se je prepričal, da obojuna naprava je v dobrih rokah. Tudi gmotna stran je zadovoljevala. Posebno mnogo novcev je na Dunaji nabral dr. Tonkli, pa tudi posamični rodoljubi so mnogo darovali vrtu in šoli. Razne narodne naprave nam nakladajo res velik narodni davek, a zmagujemo ga, ter ponosni smemo biti na revščino, koja nam nasprotniki mečejo v oči. Naša „revščina“ zmaguje razen skupnih stroškov še toliko lastnih naprav. Mestni očetje in drugi pa naj odgovarjajo, če li je pravično in častno za mesto, da sami vzdržujemo šolo, koja nam preskrbeti je dolžno mesto.

Odbor je tudi podal v razgovor in odobrenje sledeče peticije:

1. peticijo do visoke vlade za upeljavo materne jezika kot podučnega na spodnji gimnaziji in spodnji realki, na izobraževališči za učiteljice in na c. k. deški vadnici. Posebno temeljito in krepko je utrdil in bral to peticijo dr. Gregorčič.

2. Peticijo za ustanovitev okrajne sodnije, ločene od mestne sodnije je krepko podprl dr. vitez Tonkli. On je tudi zagovarjal

3. Peticijo za odpravo ajševskega klanca na državni cesti.

4. Peticijo deželnemu odboru, da naj dela na to, da bo država sprejela na svoj račun sifilitične bolnike.

5. Peticijo do deželnega odbora za ustanovitev deželne hiralnice.

6. Peticijo za ustanovitev deželnega šolskega zaloga, ki naj bi prevzel bremena sedanjih šolskih okrajev. Zaduje tri peticije je g. A. Jeglič jako obširno in temeljito pojasnil in utemeljeval v razpravi „v pomoč davkoplačevalcem“. Vredna je ta razprava, da jo premišljujejo naši deželni poslanci, naši župani in drugi rodoljubi, pa tudi časnikom ponuja mnogo gradiva.

7. Peticijo do vis. c. k. ministerstva za uk in bogočastje, da bi naukovina v srednjih šolah goriških ostala doseđanja nezvišana. Jasno vtemeljil in prebral je to peticijo profesor Erjavec. Hvala!

V pogovor so dalje spravili mejni grof Anton Obizzi žalostne razmere v c. k. kmetijski družbi Goriški; preč. g. Filip Kramar mitnico na Vrtovinskem mostu; g. Fr. Leban, župan Črniški, cenilne tarife za Vipavsko dolino, legalizacijo in škodo po peronospori. Vitez dr. Tonkli, društveni predsednik, je dal razne odgovore in pojasnila, razprave pa je odložil poleg društvenih pravil. Konečno je g. predsednik na pismeni predlog g. Iv. Ličen-a obetal ob kratkem sklicati izvanredni občni zbor, ako se mu poda zadosti tvarine, za dnevni red. (Danes je ni manjkalo!)

Slednjič se je volil novi odbor in predsednik je sklenil zborovanje z navdušenim trikratnim „živio“ klicanjem na presvitlega cesarja. Zborovanje je trajalo dve uri in pol.

Domače novice.

(Izreden občni zbor) imela bo pogrebna bratovščina sv. Jožefa na Mali Šmarin (S. t. m.) popoldne ob 4. uri v šolski sobi pri čč. oo. frančiškanih.

(Slovenski dramatični igralci) pokazali bodo jutri zvečer svojo spretnost v Kamniku, v sredo zvečer pa v Kranji. Komur bo prilika, naj ne zamudi ogledati si jih, mu ne bo žal.

(Nocoj) bo svirala vojaška godba domačega pešpolka baron Kuhn št. 17 po mestu počitnico, ktero bo celó do južnega kolodvora raztegnila, kjer se bodo svirali trije komadi.

(Narodna čitalnica v Vipavi) priredi v sredo 8. spetembra 1886 v svojih prostorih veselico. Spored: 1. „Domovini“, zbor: dr. Ipavec. — 2. „Osamljen“, zbor: Koroška. — 3. „Slepec“, zbor: Klinar. — 4. „Jan in bedak“. Šaljivi zbor. — 5. Igra: „Nemški ne znajo“. — Začetek ob 7½ uri zvečer. Vstopnina 30 kr., sedež 20 kr., Ude in neude k obilni vdeležbi vabi odbor.

(„Slavija“) sklenila je v mesecih april, maj in junij 1886 20.953 novih zavarovanj za 18.056.717 gld. 20 kr. kapitala ter je zato sprejela 470.697 gld. 50 kr. zavarovalnine in pristojbin. Za škode plačala je v teh treh mesecih 133.614 gld. 14 kr. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 868.425 gld. 72 kr. V posojilnicah bilo je v tem času naloženih 320.658 gl. 79 kr., na zemljišča posojenih pa 639.432 gld. 19 kr.

Gasilni brizgalnici dobili sta dve občini. Od 1. januarja do 30. junija 1886 bilo je sklenjenih 30.051 novih zavarovanj za 27.757.502 gld. 4 kr., ter se je uplačalo zavarovalnine in pristojbin 804.413 gld. 71 kr. Samoupravna društva za zavarovanje pokojnin štejejo do konca junija 1886 že 1380 članov, ki so skupno zavarovali 126.567 gld. 30. kr. pokojnin in zato obvezali se uplačati 779.764 gl. 3 kr. ulog. — Tudi zastopniški pokojninski fond se izdatno in hitro množi, kajti koncem junija 1886 imel je že 67.095 gl. 54 kr. premoženja.

(V Loškem Potoku) so od 1. do 3. sept. za kolero zboleli 3, umrl pak eden. Do danes 3. sept. je toraj umrlo jih za kolero 13 in sicer: 11 v Travniku, 1 na Hribu in 1 na Gori, ki je bil zbolel v Travniku. Bolnih je bilo za kolero z onim na Gori 28. Od tistih, kar jih umrlo so eni že dobri, drugi se še zdravijo. Danes 3. sept. ni nobenega novega slučaja zabilježiti. Pri vseh obolelih zapaziti je bilo, da kedar je prestal 12 do 48 ur, bil je rešen, ako se je sicer varoval. Včeraj 2. t. m. so bili 3 v Travniku prevideni, katerim vsem danes na bolje gré. Bog nas obvaruj novih pojavov!

(„Urlaub!“) Kdor ni bil sam vojak, ta ne vé, kako ta sama na sebi popolnoma neznatna besedica vsakemu vojaku srce in mozeg pretrese. Danes si jih lahko ogledal vesele fante, ki so dokončali vroče velike vojaške vaje in svojo triletno dolžnost, kako jim je plamtelo oko, kako so se jim žarili obrazi, ker gredó na odpust! — Jutri ob 10. uri dopoldne odide pa 97. pešpolk nazaj v Pulj po železnici. Ulandi odjezdijo pa še le v ponedeljek v Celovec. Ob enem so se poslali domov tudi brambovci.

Telegrami.

Trst, 3. sept. Od včeraj pa do danes zbolelo je tukaj 9 ljudi za kolero, umrli so pa 4. V Miljah zbolelo jih je 6 in na Izoli pa 11.

Reka, 3. sept. V poslednjih 24 urah zbolelo so 4 osebe za kolero, pet jih je pa umrlo.

Sofija, 4. sept. Knez je dospel semkaj včeraj dopoldne ob 11. Prebivalci mesta in okolice so ga presrečno pozdravljali. Diplomate so ga sprejeli v veliki paradni opravi. Ruskega zastopnika ni bilo.

Pariz, 3. sept. Kakor „Agence Havas“ sporoča, so v Filipopolju kneza jako hladno sprejeli. Vodja lokomotive je ravno še v pravem času zapazil čez železnico položen tram, s katerim so mislili uporniki knezov vlak iztirati.

Berolin, 4. sept. Giers je prišel semkaj Bismarka obiskat.

London, 4. sept. Dolenja zbornica sprejela je adresu in vsake spremembe zavrnila.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	znakomera v mm	toplomera po Celziju				
7. u. jut.	739.96	+15.4	brez v.	megla		
3. 2. u. pop.	739.62	+22.6	sl. zap.	dež		0.00
9. u. zveč.	739.35	+16.2	sl. jzap.	jasno		

Zjutraj megla, pozneje jasno. Ob 2. popoldne nekaj kapelj dežja. Zvečer je imel mesec kolobar. Srednja temperatura 18.1° C., za 1.6° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. septembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 80 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	118 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ 10 „
Akije avstr.-ogerske banke	860 „ — „
Kreditne akije	279 „ 20 „
London	126 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	10 „ — „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	61 „ 85 „

Vinograd

s petimi orali zemljišča na Dolenjskem, z vsem letošnjim pridelkom, ki izvrstno dobro kaže, je na prodaj.

Pojasnilo daje in sprejema ponudbe gosp. Rihard Paschall, c. k. direktor pomočniških uradov deželne vlade v Ljubljani. (1)

Vincenc Čamernik,

kamnosek,

parne ulice, poleg parnega mlina v Ljubljani.

Zahvaljuje se častitim naročnikom, posebno prečastiti duhovščini za dosedanje zaupanje, za mnoga naročila, javljam, da sem se preselil s svojo delavnico v lastno hišo poleg parnega mlina, obdržim pa v svoji dosedajni delavnici pri mesarskem mostu še malo podružnico, v kateri so razstavljeni na ogled razni spominki izdelani iz mnogoterih marmeljev in različna stavbena dela. Sprejemajo se v filijali tudi naročila. Izdelujem pa nagrobne spomenike po najnovejših obrisih, plošče za rakve z najtrdnjega kamna, tudi prevzamem popravila na tukajšnjem kakor tudi oddaljenem pokopališču, zasekujem stoječim spomenikom črke in popravilam stare spomenike. Najtopleje se priporočam slavnemu občinstvu za vsa dotična dela; prečastiti duhovščini za vsakaka cerkvena kamnita dela najfinejša in najnavadnejša. Vsako naročilo bodem izvrševal točno, lepo, solidno in prav po nizki ceni. — Priporočaje se sl. občinstvu in prečastiti duhovščini za mnoge naročila sem

z najodličnejšim spoštovanjem

Vincenc Čamernik,

kamnosek.

(1)

Josip Levec,

trgovec pri mesarskem mostu

kupuje ter po največji ceni plačuje sočnate jabelka, ktere jemlje v vsaki množini. Enako skupuje tudi fižol vsake baže, divji kostanj, žir (bukvico), češminovo lubje ter tudi razne zdravstvene rastline (beladono) i. dr. (3)

Pričetek šol.

V mestnih ljudskih šolah v Ljubljani in sicer: V I. in II. deški mestni ljudski šoli, v mestni nemški deški šoli, v mestni dekliški ljudski šoli, v nunski dekliški ljudski šoli prične se šolsko leto

v 18. dan septembra 1886.

Vpisovanje se bode vršilo v 16. in 17. dan septembra in sicer za I. mestno deško ljudsko šolo v licealnem poslopji, za II. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopji na Cojzovi cesti, za mestno deško šolo z nemškim poučnim jezikom v učni šoli (v Mahrovi hiši na cesarja Jožefa trgu pri tleh na levo), za mestno dekliško ljudsko šolo v redutnem poslopji, za mestno dekliško ljudsko šolo z nemškim poučnim jezikom ravno tam v učni sobi in za nunsko dekliško ljudsko šolo v nunskem samostanu.

C. kr. mestni šolski svet.

V Ljubljani, 31. avgusta 1886. (1)

Prvosednik: Grasselli.

Razglas.

Na spomlad leta 1887 se bo v Fari pri Kostelu (okraja Kočevskega) nov farovž zidal. Da se bo pa podvzetnik laglje s potrebnim materijalom preskrbel, se bode dražba že letos in sicer 28. sept. 1886. l. ob 10. uri dopoldne pri Fari vršila. Farovž je cenjen 9232 gld. 43 kr. (med to svoto je zapadlena tudi tlaka, cenjena 2423 gld. 43 kr.

Kdor bo hotel dražiti, bo mogel prej vložiti 10% vadijuma ali v denarjih, ali v državnih papirih po takratnem kurzu, ali pa tudi z knjigami zanesljive hranilnice. Pod temi pogoji se tudi ponudbe sprejemajo.

Tudi se daje na znanje, da se načrt farovža, kakor tudi pogoji njegovega zidanja vsaki dan lahko izvedo pri c. k. okrajnem glavarstvu v Kočevji, na dan dražbe se bodo vidili pa tudi pri Fari.

Fara pri Kostelu, 22. avgusta 1886.

Za stavbeni odbor:

Šimen Lovšin, župnik.

(1)

Podpisani si vsajam vsej visokočastiti duhovščini in velečastitim gospodom farnim predstojnikom vljudno priporočati svojo

zbirko izgotovljenih cerkvenih posod in orodij

v vsih slogih in tvarinah. Posebno v bizantinskem in gotskem slogu izvršene monstrance, ciborije, kelihe, svečnike posrebrene in rumene; isto tako tudi svetilnice in kadilnice, zvezde, križe vsake vrste, male s stojalom in za bandera, pušice za sv. olje, krstne posode, lepe in cene krožnike iz medenine in cinaste. Posodice za vino in vodo pri sv. maši, škropila itd.

Tudi imam v zalogi strelovode z ostjo iz platine in bakrene vrvi za odpeljavo strele v tla.

Stare reči popravilam, posrebrim in pozlatim v ognji in ne drago.

Naročila izvršujem kar najhitreje je mogoče in si vedno prizadevam visokočastitim gospodom naročilec najboljše postreči.

Henrik Zadnikar, (2)

parar in srebrar v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 17.

Jabelka za mošt

kupujejo se v vsaki množini.

Natančnejši pogoji izvedo se pri (3)

Jožeta Strcelbe naslednikov v Ljubljani.

Carinska vojska!

Vsled carinske vojske med Avstrijo in Rumunijo zaprta je pot našemu blagu v Rumunijo. Zarad tega prisiljena je trgovina Waarenhaus „Zur Monarchie“ na Dunaji vse svoje za Rumunijo nakopičeno blago za polovico cene razprodati, samo da ga s poti spravi. Kar bi komu ne ugajalo, brez ugovora nazaj vzamemo, toraj pri naročitvi nihče nič ne tvega.

Velik ostanek suknenih koncev

v najlepših vzorih

zadosti veliki za celo gosposko obleko

po 3 gld. 75 kr.

Finii kosovi iz predene Brnske ovčje volne po 8 gld. 25 kr., za suknjo, hlače in oprsnik za največjega moža.

— Kar ne ugaja, vzamemo brez ugovora nazaj. —

Moške srajce

iz najfinejšega angleškega šifona, čveternatimi prsi, vsakovrstne širjave po 1 gld. 50 kr., tucat 16 gl. 50 kr. Ravno tiste iz najfinejšega šrolšifona izdelane jako fino à la France po 1 gld. 70 kr., tucat za 18 gld. 80 kr. Še fineje po 2 gld., tucat po 22 gld. 50 kr.

Ženske srajce

iz finega šifona in švicarskim vezljanjem I. vrste po gl. 1.70, II. vrste po gl. 1.50, tucat po gl. 16.50.

Ženski nočni korzeti

iz najfinejšega angleškega šifona, jako dolgi in po celi daljavi vezljani po švicarski, jako elegantni po gl. 1.50, tucat po gl. 16.50, najfineji po gl. 1.70.

Spodnja krila

iz najfinejšega sivga platna z vezljano borduro in plisejem po 90 kr., ravno tista iz rudečega kretona po gl. 1.40.

Spodnja krila

iz najfinejšega angleškega šifona s švicarskim vezljanjem in plisejem I. vrste po gl. 1.70, II. vrste po gl. 1.40.

Ženski predpasniki

iz cefirja z naprsniki in obramnicami, jako lepi po 90 kr.

Štefanijski predpasniki

iz pravega svilnega atlasa z volanti in vezljani z raznobarveno svilo, jako elegantni, poprej po 3 gld. sedaj le po gl. 1.70.

Otroška obleka

iz sivga platna, jako fino po turški olupšana, z elegantnimi volanti, od 1 do 5 let trpežna po 1 gld.

Rjuhe

iz dobrega gostega velikega platna brez šiv z zadosti velike za vsako posteljo, $\frac{3}{4}$ široke po gl. 1.50, tucat le gl. 16.50.

Domače platno

v kosovih po 29 vatlov jako dobro in gosto ter za domačo rabo kakor nalašč, $\frac{3}{4}$ široko, po gl. 7.50, $\frac{1}{4}$ široko po gl. 5.80.

Najfinejši šifon

30 vatlov, $\frac{3}{4}$ široko, jako dobro blago po 7 gl., kar še ni nikdar tu bilo!

Sternberška posteljina

po 1 vatlu široka na vse mogoče načine pisana, kos (30 vatlov) gl. 6.50.

Garnitura iz ripsa

v najlepših barvah obstoječ iz 2 posteljnih pregrinj in namiznega prta okoli in okoli vrvica in celi 6 gl., jako fina gl. 8.50.

Juta - garnitura.

obstoječa iz namiznega pogrinjala in dveh posteljnih pregrinj popolnoma velikih po gl. 4.25.

Juta - zagrinjala

jako fin in dober izdelek, najtežje vrste, temne ali svetle barve in indijskih vzorov, po tri in pol metrov dolga z draperijo in franžami vred I. vrste 4 gld., II. vrste gl. 3.70, III. vrste gl. 2.90.

Predposteljna pogrinjala

s podobami levov in cvetličja, jako fina, svilnemu plišu podobna, in okoli in okoli z borduro, silno elegantna. 100 cm. dolga za dva komada gl. 3.— 120 " " " " " gl. 3.40.

Predsofna pregrinjala

v raznih perzijskih in orijentalnih vzorih z rudečo borduro in bogatimi franžami, prav debela in nepokončljiva. I. vrste 200 cm. dolga, 160 cm. široka gl. 6.50, II. vrste 260 cm. dolga, 170 cm. široka gl. 7.85, III. vrste 300 cm. dolga, 220 cm. široka gl. 9.25.

Hodniška pregrinjala

(Laufteppiche) v ostankih po 10 do 20 m. dolgih, jako vstrajna, 65 cm. široka, jako fino pisana, imajo prav elegantno borduro dobre za najfinejši salon le gl. 3.90.

Popotni pledi

angleški iz čiste volne po 3-50 metrov dolgi, 1-60 metrov široki, z debelimi franžami I. vrste 5 gl., II. vrste po gl. 3.50.

Jermenje za potni pled

75 kr.

Namizna garnitura

iz jako finega damasta, s pretkanim cvetličjem, obstoječ iz velikega namiznega prta za 12 oseb in 12 prtčev, vse jako fino le za gl. 5.60. — Modna namizna garnitura obstoječ iz 1 velikega prta in 6 prtčev z raznim cvetličjem in dolgimi franžami, gl. 2.20.

Brise iz vafelna

že gotove, vsak komad za se zložen, z rudečo borduro in dolgimi franžami, krasno pisane, tucat za gl. 3.50.

Svilni žepni robci

iz najtežje Lijonske svile, vsakojakih barv, iz falirane francoske tovarne za svilo skupinoma prevzete, vsak druge barve, tucat gl. 3.50.

Žepni robci

za gospé in gospode, jako lepi, tucat po 2 gl.

Platneni finski robci za v žep

v elegantnih škatlah. Vsaka škatla ima po 12 angleških robcev, raznobarvanih in že zarobljenih. Škatla z robei vred velja gl. 1.20.

Konjske plahte

drapaste in sive, z barvano krajevino 190 cm. dolge, 130 cm. široke po gl. 1.75.

Fižakarske plahte

rumenodlačne z šestero krajevino 195 cm. dolge, 155 cm. široke po gl. 2.80.

Novoiznajdene konjske plahte, ki ne prepuščajo vode.

Te plahte so strokovnjaki skusili in so se prav pohvalno izrekli o njih, kako da so praktične. Dolge po 190 cm., široke 130 cm. veljajo po gl. 2.25. Rumenodlačne z šestero krajevino po 195 cm. dolge in 130 cm. široke so pa po 3 gld.

(4)

Waarenhaus „zur Monarchie“,

WIEN,

III. Hintere Zollamtsstrasse 9.